

ROKODELSKA SHEMA (za rokodelsko panogo/rokodelski izdelek)

Rokodelska panoga se lahko nanaša na en izdelek (npr. aparstvo, oglarstvo), manjše število sorodnih izdelkov (npr. skodlarstvo, opekarstvo) ali raznolike izdelke, tako po tehnologiji izdelave, obliki kot po uporabnosti (npr. izdelovanje keramike, pletarstvo, izdelava igrač).

Če je za vašo rokodelsko panogo značilnih več izdelkov, predstavite najmanj tri take, ki najbolj celovito odražajo tehnične, tehnološke ali likovne značilnosti rokodelske panoge.

Rokodelska panoga	IZDELOVANJE IZDELKOV IZ SUHEGA CVETJA, DIŠAVNIC IN ZELIŠČ
	<ul style="list-style-type: none">– BLAZINICA ZA BOLJŠE POČUTJE– ZELIŠČNI MOŠNJIČKI– ZELIŠČNI ČAJ

PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKO USPOSABLJANJE	Predlagano število ur pedagoško-andragoškega usposabljanja
Psihologija <ul style="list-style-type: none">- Temeljni dejavniki za razvoj osebnosti (adolescenca, puberteta, tipične značilnosti mladostnika, biološke in socialne potrebe)- Učni stili- Motivacija Komunikacija	Teoretični del: 6 ur

<ul style="list-style-type: none"> - Potek komuniciranja (delež v komuniciranju, poslušanje, nebesedno komuniciranje, pogoji za uspešno komunikacijo, prvo srečanje, razgovor in dober vtis, poslovni bonton, komunikacija z udeležencem) <p>Ergodidaktika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ergonomija (najpomembnejši vplivi okolja na človeka v delovnem procesu, pridobivanje znanja v urejenem okolju, dejavniki, ki vplivajo na varno delo, pomen varovanja okolja, podjetniško vedenje v delovnem okolju) <p>Načrtovanje procesa praktičnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom - Mentor (bistveni poudarki odnosa mentorja do udeleženca, osnovne naloge mentorja, lastnosti dobrega mentorja, načrtovanje izvajanja rokodelske naloge) <p>Načela uspešnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postopno in sistematično osvajanje znanj, nazornost, aktivnost, povezanost teorije in prakse, individualizacija - Kako pridobivamo znanje in spretnosti 	
<p>Metode praktičnega usposabljanja z delom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom (strokovni in vsebinski del, pedagoški in metodični del, materialno tehnični del priprave) - Metode za izvedbo praktičnega usposabljanja (besedne metode, metoda demonstracije, metoda posnemanja, metoda štirih stopenj) <p>Vrednotenje pričakovanih izidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preverjanje znanj in spretnosti 	<p>Delavnice: 6 ur</p>

VSEBINE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA <ul style="list-style-type: none"> - Poznavanje energetske vrednosti zelišč (hierarhija uporabnosti zelišč). - Obvladovanje šiviljskih spretnosti (in kreativnosti v povezavi s poznavanjem zelišč). - Obvladovanje lastnosti kemijskih odzivnosti zelišč glede na namen. 		Predlagano število ur praktičnega usposabljanja 16–35 ur
Materiali in njihove lastnosti: <i>(prednost imajo lokalna gradiva)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - 100 %bombaž (naravni bombaž, nebarvani), - 'inlet' (gosto tkan 100 %bombaž), - navaden bombaž (mošnjički), - čipke, vezenine ... - žita: oves, pira, ajda ali ostala žita, - luske žit, - seneni drobir, - praprot, - lasona (Rastlina, ki raste v močvirjih, visoka gladka trava), - Zelišča: aromatična zelišča (rastline, ki imajo več eterike: sivka, materina dušica, melisa ...) - 	<i>Čas priprave materiala:</i> <i>Blago se lahko kupi.</i> <i>Materiali so sezonski, zato je čas priprave sezonskega tipa (sušenje in nabiranje zelišč).</i>
Orodja in naprave: <i>(prednost imajo ročna orodja za tradicionalne tehnike izdelave)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - škarje, - šivalni stroj, - likalnik, - ročno narejen 'trahtor' (lijak za umeščanje polnila v izdelek) - vrvica (iz naravnih materialov) ali okrasni trak, - ravnilo. 	
Tehnologija izdelave <i>(prednost imajo tradicionalne tehnike izdelave)</i>	BLAZINICA ZA BOLJŠE POČUTJE: <ul style="list-style-type: none"> - zarišemo kroj (po lastnih merilih ali šabloni), - priprava kroja, - krojenje – izrez po kroju, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - izdelava okrasnega šiva, všitje vezenine, čipke ... (osebna prepoznavnost, kreativnost izdelka), - zašijemo robove, - obrnemo skozi odprtino, - izdelek polikamo, - napolnimo z naravnim polnilom, - odprtino zašijemo, - aranžiranje izdelka (dodamo opis uporabnosti izdelka). <p>ZELIŠČNI MOŠNJIČEK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zarišemo kroj (po lastnih merilih ali šabloni), - priprava kroja, - krojenje – izrez po kroju, - izdelava okrasnega šiva, všitje vezenine, čipke ... (osebna prepoznavnost, kreativnost izdelka), - zarobimo zgornji rob – odprtina mošnjička, - zašijemo robove, - obrnemo skozi odprtino, - izdelek polikamo, - napolnimo z naravnim polnilom, - odprtino zavežemo, - aranžiranje izdelka. 	<p><i>Če je polnilo pripravljeno, potrebujemo: 30 min Ročno šivanje: 1 ura</i></p> <p><i>Čas izdelave (če je polnilo pripravljeno: 15 min) Ročno šivanje: 30 min</i></p>
--	--	--

	<p>ZELIŠČNI ČAJ (čajna mešanica):</p> <ul style="list-style-type: none">- nabiranje zelišč (nabiramo od zgodnje pomladi do jeseni),- čiščenje zelišč in sušenje,- suši se v temnih in zračnih prostorih,- lahko se suši v manjših, visečih šopkih ali na ravnih, zračnih površinah (stojala z mrežami),- med sušenjem zelišča pretresemo – premešamo,- shranjevanje zelišč: troplastnih vrečkah, glinenih posodah ali steklenih kozarcih,- skladiščimo v suhem in temnem prostoru. <p>Priprava mešanice:</p> <ul style="list-style-type: none">- Zelišča zdrobimo in zmešamo med seboj (osnovna zelišča, pomožna zelišča in dodatna oz. zelišča z aromo).- Polnjenje v primerno/zračno nepropustno (moč in eterika zelišč tako ostane v mešanici) embalažo (vrečke z notranjo folijo ali pa kot PVC-vrečke ali steklenih kozarcih, kartonskih lončkih ...). <p><i>POMEMBNO: polnjenje in mešanje zelišč mora biti akutno/takojšnje – pred prodajo oziroma uporabo, saj se lahko v skladiščenih zeliščih zaredijo ličinke molja ipd.</i></p> <p><i>Kupec mora biti obveščen o uporabnosti izdelka (alergije ipd.)</i></p> <p><i>VARNOST PRI DELU: možnost alergijskih reakcij.</i></p>	<p><i>Izbira in priprava zelišč je odvisna od vrste namena uporabe mešanice zelišč</i></p>
--	--	--

	<p>- Dodamo še navodila uporabe čajne mešanice in navedemo vsa zelišča: po količini vsebovanih zelišč v mešanici.</p>	
<p>Pomen izdelka za ohranjanje kulturne dediščine</p>	<p><i>Cvetje in dišavnice so od nekdaj spremljevalke podeželskih vrtov in domov povsod po Sloveniji ter so tesno prepletene s kulturno dediščino posameznih pokrajin Slovenije. Hkrati pa postajajo odlična poslovna priložnost, saj povpraševanje po izdelkih iz suhega cvetja in dišavnic strmo narašča.</i></p> <p><i>Pomen poznavanja zelišč in dela z dišavnicami je najprej spoštovanje narave ter poznavanje njenih zakonitosti. Vedno poberejo največ 1/3 rastlin ali še manj, še posebna pozornost velja za poznavanje in varovanje zaščitene vrste rastlin, ki jih nabiramo, le če imamo doma gojena. S tem ohranjamo naraven cikel razmnoževanja posamezne vrste.</i></p> <p><i>Izdelovalci izdelkov iz suhega cvetja in dišavnic v svojem naboru izdelkov danes ponujajo predvsem aranžmaje, venčke in šopke iz suhega cvetja, cvetne slike in voščilnice, izdelane iz posušenih cvetov, listov in drugih rastlin; butarice, blazinice, dišavne vrečke; ekološke hidrolate in eterična olja; zeliščne mešanice za kuhanje ter čajne mešanice ... Pri uporabi sestavin mora izdelovalec uporabiti slovenske sestavine brez dodatnih umetnih dišav ali barvil.</i></p> <p><i>Poseben del nesnovne kulturne dediščine v slovenskem prostoru je izdelovanje venčkov svetega Ivana, ki jih spletajo na kresni večer po vaseh na Krasu in v Goriških brdih. Osnovna, po izročilu tudi edina,</i></p>	

		<i>sestavina venčka je ostra homulica z rumenimi zvezdastimi cvetki, na Krasu znana tudi kot mah, rumeni križci, roža sv. Ivana, kresničnik itd. Danes uporabljajo tudi šentjanževke, praprot, ivanjščice, belo steljo, marjetice, rožmarin, šetraj, lovor, sivko, brin, rman, ruj, netresk idr.</i>	
PREVERJANJE PRAKTIČNE USPOSOBLJENOSTI		Merila za preverjanje kakovosti izdelka/izdelkov	Izločilni kriteriji
Tehnološka dovršenost in kakovost izdelka/izdelkov		<p>BLAZINICA ZA BOLJŠE POČUTJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natančnost krojenja in šivanja: Izdelek mora biti zašit ravno, imeti mora pravilne krajevce/vogale po merilih/ po šabloni. - Dekorativni šiv/osebnostni detajl mora biti narejen po načrtu: enakomernost šiva in centriranost kompozicije - izdelek mora biti enakomerno polnjen. - V primeru dodajanja aroma zelišč naj ta ne bi preveč izstopala. - čas izdelave izdelka: 30 min–1 ure 	<p>BLAZINICA ZA BOLJŠE POČUTJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izdelek ni zašit enakomerno; nima pravilnih krajevcev/ni narejen natančno po šabloni. - Izdelek vsebuje pomanjkljiv ali ne dovolj osebnostno-kreativen detajl. - Izdelek ni polnjen enakomerno.

	<p>ZELIŠČNI MOŠNJIČEK:</p> <ul style="list-style-type: none">- Natančnost krojenja in šivanja: Izdelek mora biti zašit ravno, imeti mora imeti pravilne krajevce/vogale po merilih/po šabloni.- Izdelek mora biti polnjen enakomerno.- Aroma zelišč naj ne bi preveč izstopala.- Ustreznost končne oblike glede na izbiro kroja mošnjička (okrogline, koti, itd.).- Simetrija izdelka.- Izbira prave kombinacije polnila glede na namen izdelka. - Čas izdelave izdelka: 15–30 min.	<ul style="list-style-type: none">- Aroma polnila preveč izstopa/je premočna, moteča. <p>ZELIŠČNI MOŠNJIČEK:</p> <ul style="list-style-type: none">- Izdelek ni zašit enakomerno; nima pravilnih krajevcev/ni narejen natančno po šabloni.- Izdelek vsebuje pomanjkljiv ali ne dovolj osebno-kreativen detajl.- Izdelek ni polnjen enakomerno.- Aroma polnila preveč izstopa/je premočna.- Neustrezna oblika mošnjička glede na kraj. -
--	---	--

	<p>ZELIŠČNI ČAJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vizualni videz izdelka (barvna paleta zelišč in cvetov, tekstura zelišč). - Pravilno zdrobljena mešanica čaja. - Aroma mešanice. - Čas izdelave izdelka: Izbira in priprava zelišč je odvisna od vrste mešanice zelišč. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nesimetričnost izdelka. - Nepravilna izbira zelišč/polnila glede na namen izdelka. <p>ZELIŠČNI ČAJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moteč vizualni videz izdelka/polnila (zaradi nepravilnega sušenja ali skladiščenja barvna paleta zelišč in cvetov in teksture zelišč nima več svežega videza (barve posvetlijo, potemnijo). - Napačno (preveč ali premalo) zdrobljena mešanica čaja.
--	---	--

Soglašam:

Matjaž Han

Minister za gospodarstvo, turizem in šport

